

TÜRK TARİH KURUMU'NUN BASIN TOPLANTISI

Bir süreden beri bir dergi ile bazı gazetelerde görülen ve belirli bir kaynaktan çıktığı anlaşılan, Basımevimize Kurumumuz aleyhindeki yazılar üzerine Yönetim Kurulumuzun verdiği bir kararla 14 Eylül 1969 da Ankara'da Kurum merkezinde bir basın toplantısı düzenlenmiştir. Bu toplantıda basına verilen yazılı bildiri aşağıdadır:

“Türk Tarih Kurumu, sık sık basında kendisinden bahsettirmek, çalışmalarının reklâmını yapmak gibi usullere başvurmaz, bunu bir bilim kurumu olma sıfatıyla bağdaştıramaz. Ancak bir süredir Kurumun varlığını toptan inkâr eden, Kurumu kamuoyunda küçük düşürmek isteyen nitelikteki yazılara karşı gerçekleri ortaya koymak amacıyla bu kısa bildiriye bilimsever basınımıza sunmak zorunluğunu duymuştur :

Türk Tarih Kurumu bir bilim Kurumudur. Bu Kuruma her isteyen üye olamaz. Nitekim Atatürk bu Kurumu 16 üye ile kurmuştur. Bu tür Kurumların bütün dünyada üye sayısı sınırlıdır.

Asıl mesele Kurumun amacına hizmet edip etmemesi meselesidir.

1) Kurum 1935 den bu yana yurdun çeşitli bölgelerinde yaptığı ve hâlâ on yerde devam ettiği kazılarla Türk Tarihine ve Dünya bilimine büyük hizmetler etmiş, Türk müzelerini zenginleştirmiş, Türk Turizmine yararlı olmuştur. Kurum bu kazıların sonuçlarını, sayısı otuzu bulan büyük bilimsel raporlarda yayınlamak suretiyle bütün dünyaya tanıtmıştır.

2) Kurumun Türk Tarihinin çeşitli konuları üzerindeki sayısı üçyüze yaklaşan tamamıyla bilimsel araştırmaları, bugün bütün dünya kitaplıklarınca aranmakta, Üniversite öğretim üyelerine ve öğrencilere kaynak eser vazifesi görmektedir. Bu eserler şu memleketlerin bilim Kurumları ile mübadele edilmekte ve Türk öğretmenleri ile öğrencilerine yarı fiyatına satılmaktadır : Almanya, Amerika, Arjantin, Arnavutluk, Avusturya, Avustralya, Belçika, Bulgaristan, Cezayir, Çekoslovakya, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Hindistan, Hollanda, Irak, İngiltere, İran, İspanya, İsrail, İsveç, İsviçre, İtalya,

Japonya, Kanada, Kıbrıs, Lübnan, Macaristan, Mısır, Norveç, Pakistan, Polonya, Romanya, Rusya, Suriye, Tunus, Yugoslavya, Yunanistan.

3) Kurumun 1937 den beri çıkardığı “Belleten” Türkiye’de şimdiye kadar yayınlanmış en ciddi, en düzenli bir bilim dergisidir. Dünyanın ikiyüz elliden fazla Üniversite, Akademi ve bilim Kurumu ile mübadele edilen bu dergi, Avrupa ve Amerika kitapçılarının kataloglarında “nadir eserler” arasında geçmektedir.

4) Kurumun bugüne kadar düzenlediği 6 tarih kongresi dünya bilim adamlarının katıldığı belli başlı bilim kongrelerinden biri haline gelmiştir.

5) Kurum her yıl düzenlediği Atatürk Yıllık Konferanslarıyla Türk aydınlarına tarih ve arkeolojinin en son verilerini sunmaktadır.

6) Kurumun 1958 den beri çalışmakta olan “Atatürk ve Devrimleri Araştırma Merkezi” Atatürk hakkında içerde ve dışarda yazılmış bütün kitap, broşür, makale ve şiirlerin geniş bir bibliyografyasını hazırlamakta olduğu gibi, sayısı 3 bine yaklaşan yayınları da toplamış bulunmaktadır. Bu merkezde bir Atatürk fotoğraf ve belge arşivi kurulmaktadır.

7) Kurum Türk tarihinin belli başlı olaylarıyla kişilerini yıldönümlerinde anmayı ve bunlar hakkında seminerler düzenlemeyi programına almıştır. Şimdiye kadar İbn-i Sina’nın 900 üncü ölüm yıldönümü, Tanzimatın 125 inci, Edirne’nin fethinin 600 üncü, Kanunî Sultan Süleyman’ın ölümünün 400 üncü yıldönümleri için seminerler düzenlemiştir. Bu seminerlerde okunan bildiriler ayrıca yayınlanmaktadır. Malazgirt Savaşı’nın 900 üncü, Büyük Türk Bilgini Birüni’nin 1000 inci doğum yıldönümü için hazırlıklar yapılmaktadır.

8) Kurumun yüz bin eseri aşan zengin kitaplığından bütün araştırmacılar ve öğrenciler yararlanmaktadır. Burada her gün yüzlerce bilim adamı çalışmaktadır.

9) Kurum Atatürk’ün kendisine bıraktığı varlığı bir mirasyedi gibi harcamamış, onu değerlendirmiş, bugün varlığı 12 milyonu bulan Türkiye’nin en modern Basimevini kurmuş, kitaplığı, konferans salonu ve öteki tesisleriyle 9 milyonluk bir merkez binası yapmış, değeri milyonları bulan yüzbin ciltlik bir ihtisas kitaplığı meydana getirmiştir. Bu kitaplığa Kurumun eski Başkanlarından rahmetli Şemsettin Günaltay’ın kitaplığı varisleri tara-

findan bağışlandığı gibi Kurumun çalışmalarını takdir eden Rahmetli Halil Edhem Eldem, Rahmetli Osman Ferit Sağlam, Sayın Esat Fuat Tugay, Sayın Ord. Prof. Dr. Süheyl Ünver, Rahmetli Ali Galip Pekel ailesi, Rahmetli Zeki Oral ailesi, ve Rahmetli Cemal Paşa ailesi çok zengin kitaplıklarıyla arşivlerini armağan ettikleri gibi, Kurum Rahmetli Enver Paşa'nın Birinci Dünya Savaşı'na ait çok değerli arşivini de satın almış bulunmaktadır.

10) Türk ve Türkiye tarihi üzerinde çalışan dünyaca tanınmış büyük bilim adamlarının bir çoğu Kurum'un Şeref ve Muhabir üyesi bulunmaktadır.

Kurum'un bütün bu çalışmaları gerçek bilim adamları ve bütün dünyaca bilinmekte ve takdir edilmektedir.

Kurum Atatürk'ün çizdiği yolda Türk tarihine ve dünya bilimine hizmet etmeye devam edecek, Kurum'u bu kutsal yolda hiç bir güç engelleyemeyecektir."

ALMAN BÜYÜKELÇİLİĞİ'NİN TÜRK TARİH KURUMU'NA KİTAP BAĞIŞI

Geçen Mart ayında Ankara'da Alman kütüphanesinde 300 Alman yayınevini katıldığı bir kitap sergisi açılmıştı. Her yıl Almanya'da basılan 30.000 kitaptan Türkiye'yi ilgilendiren 3800 kitap bu sergide teşhir edildi. Alman Büyükelçiliği sergide bulunan tarihle ilgili 80 eseri seçerek bunları Türk Tarih Kurumu'na armağan etmiştir. Değeri 8000 Türk lirası tutan kitapları Alman Büyükelçiliği Kültür Ataşesi Dr. Ekkehard Eickhoff 27 Ekim 1969 Pazartesi günü Türk Tarih Kurumu'na getirerek Kurum Başkanı Ord. Prof. Dr. Şevket Aziz Kansu'ya - Kurum Genel Sekreteri Ord. Prof. Dr. Sedat Alp, Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Bekir Sıtkı Baykal, Genel Müdür Uluğ İğdemir ve Kitaplık Müdürü Bayan Mihin Eren'in de buldukları bir toplantıda - şu kısa sözlerle sunmuştur :

"Sayın Başkan,

Size getirmiş olduğum bu küçük miktardaki kitaplar için herhangi bir merasim yapılması arzusunda değilim. Bu kitapları Türk Tarih Kurumu'na vermek bize bilhassa şu sebeplerden dolayı büyük bir kıvanç vermektedir :

Manevî bilimler ve tarih, amaçlarına varmak için daima uluslararası işbirliğine muhtaçtırlar. Türk Tarih Kurumu, bunu memle-